

7 Μαΐου 2023

Παναγία η Γοργοεπήκοος: Η θαυματουργή εικόνα της Μονής Δοχειαρίου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ένα

από τα πολλά ονόματα που προσδίδουμε στην Παναγία μας είναι Γοργοεπήκοος και η ομώνυμη θαυματουργή εικόνα της βρίσκεται στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου Αγίου Όρους από το 1646.

Εκεί, όπως αναφέρεται στο ιστορικό της Μονής, “λάμπει ως πολύφωτος σελήνη, σαν άριστος κυβερνήτης και σοφός οικονόμος το διακυβερνά”, φυλάσσοντας από κάθε προσβολή και επήρρεια τους ασκομένους σε αυτό οσίους πατέρες, αλλά και όσους προστρέχουν σ’ εκείνη με πίστη, ζητώντας την βοήθεια της. Και γενικά διαφυλάττει και γοργώς και προθύμως υπακούει και ελεεί όλους, όσοι την ευλαβούμαστε και την επικαλούμαστε με πίστη.

Όπως αναφέρει στο Συναξάρι Ο όσιος Νικόδημος, στη Μονή του Δοχειαρίου, στο δεξί μέρος της Τραπέζης του Μοναστηρίου, βρισκόταν μια παλαιά εικόνα της Παναγίας. Οι πατέρες της Μονής αναφέρουν ότι είχε αγιογραφηθεί από την εποχή του κτήτορος της Μονής Νεοφύτου, τον 11ο αιώνα.

Το έτος 1646, που ήταν ένα έτος πολύ δύσκολο για την Ιερά Μονή, διότι δεν είχε τα απαραίτητα χρήματα για να πληρώσει τους καθορισμένους φόρους στους

Τούρκους κατακτητές, ο τραπεζάριος του Μοναστηριού, περνούσε μπροστά από αυτήν την εικόνα συνεχώς, ακόμα και τη νύχτα βαστάζοντας στα χέρια του αναμμένα δαδιά. Μια βραδυά, εκείνο το έτος, λοιπόν, καθώς περνούσε και πάλι μπροστά από την εικόνα της Θεοτόκου, ακούει φωνή να βγαίνει από την εικόνα και να του λέει:

“Μην περνάς από εκεί και μαυρίζεις τον τόπο με καπνό”. Ο μοναχός νομίζοντας ότι κάποιος άνθρωπος φώναξε, καταφρόνησε τη φωνή και δεν έδωσε σημασία.

Μετά από λίγες ημέρες, κι ενώ εκείνος συνέχιζε να περνάει μπροστά από την εικόνα με αναμμένα τα δαδιά, ακούει και πάλι τη φωνή να του λέει: “Ω Μοναχέ αμόναχε, έως πότε θα συνεχίσεις να καπνίζεις τη μορφή μου και να με μαυρίζεις ατιμώντας με;”. Και συγχρόνως με τη φωνή έχασε ο ταλαίπωρος το φως του κι έμεινε τυφλός.

Έτσι καταλαβαίνοντας το σφάλμα του, ότι δηλαδή καταφρόνησε την πρώτη φωνή και δεν υπάκουσε, κατασκεύασε ένα στασίδι μπροστά στην εικόνα της Παναγίας και την παρακαλούσε συνεχώς να του συγχωρέσει αυτό το εξ’ απροσεξίας αμάρτημα και να του χαρίσει το φως του, ώστε βλέποντας την Αγία Εικόνα της να την δοξάζει και να την ευχαριστεί πάντοτε.

Και η Παναγία μας, εισάκουσε την προσευχή του και του είπε: “Ίδού, από σήμερα σου χαρίζω το φως και πρόσεξε στο εξής να μην περάσεις με αναμμένα δαδιά, γιατί εγώ είμαι η Κυρία της Μονής αυτής και γοργά υπακούω σ’ εκείνους που με επικαλούνται και τους χαρίζω τα προς σωτηρία αιτήματά τους, διότι καλούμαι Γοργοεπήκοος”.

Από τότε η Αγία αυτή εικόνα ονομάζεται Γοργοεπήκοος, γιατί πραγματικά με τα θαυμαστά έργα της συνεχώς αποδεικνύει ότι γρήγορα υπακούει σ’ εκείνους που προστρέχουν σ’ αυτήν με ευλάβεια και πίστη.

Και πραγματικά η χάρη της ενεργεί πάμπολλα θαύματα όχι μόνο στο Άγιο Όρος, αλλά και έξω από αυτό, σε πόλεις και χωριά, σε ολόκληρη την Ελλάδα, αλλά και σε άλλα μέρη, όπου την ευλαβούνται και την επικαλούνται.

Η Παναγία η Γοργοεπήκοος είναι πολύ θαυματουργή, ιατρεύει διάφορες ασθένειες, χαρίζει παιδιά σε άτεκνα ζευγάρια, φανερώνει απολεσθέντα αντικείμενα, προστατεύει όσους κινδυνεύουν στη θάλασσα, λυτρώνει όσους αιχμαλωτίζονται, θεραπεύει από τον πονοκέφαλο και την κόπωση, ανορθεί τους παραλύτους, χαρίζει το φως στους τυφλούς, θεραπεύει από θανατηφόρες ασθένειες, διώκει τις ακρίδες από τα χωράφια και άλλα πολλά θαυμαστά που βρίσκονται γραμμένα στη Μονή Δοχειαρίου, ως θαυματουργές επεμβάσεις της Παναγίας της Γοργοεπηκούου.

Όταν λοιπόν θεραπεύθηκε από την τύφλωση του ο τραπεζάρης Μοναχός, ονόματι Νείλος, οι πατέρες της Μονής έφτιαξαν στο χώρο αυτό ένα παρεκκλήσι προς τιμήν της Παναγίας της Γοργοϋπηκούου, αφού η ίδια η Παναγία χαρακτήρισε τον εαυτό της με το επίθετο αυτό. Εκεί τελείται δύο φορές την εβδομάδα η θεία Λειτουργία, εκεί γίνονται οι κουρές των μοναχών και καθημερινά, πρωί και βράδυ, ψάλλονται παρακλήσεις μπροστά στην ιερή εικόνα.

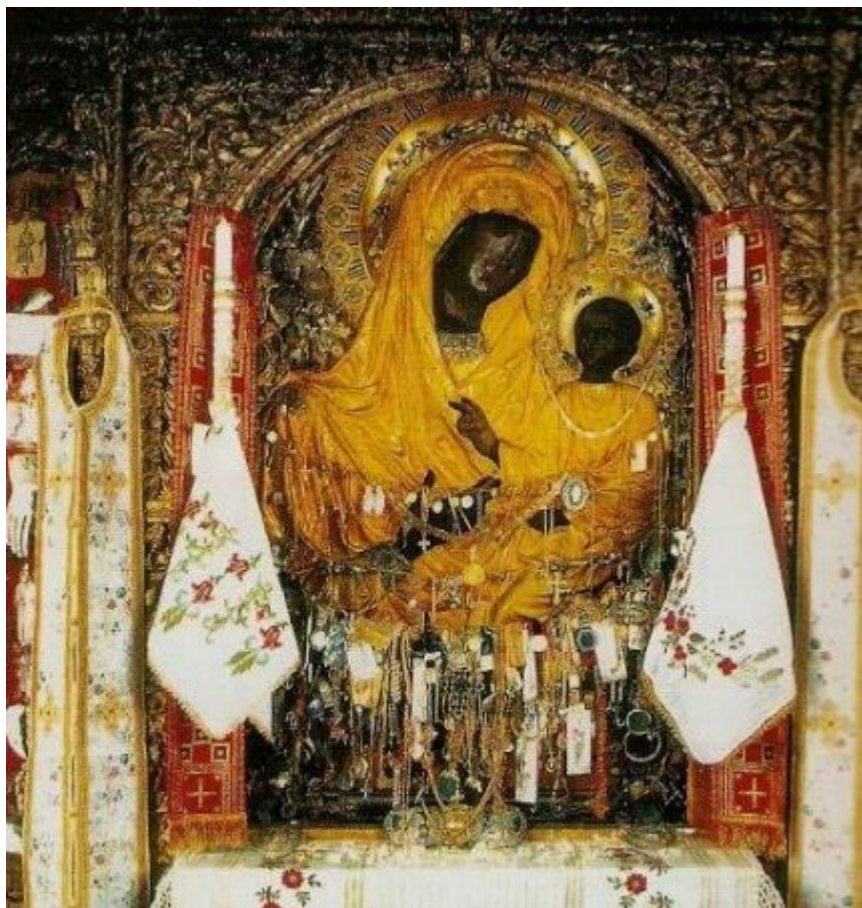
Η πρώτη αγιογραφηθείσα εικόνα της Παναγίας στη Μονή Δοχειαρίου, που έγινε το 1563, την αναφέρει ως Βρεφοκρατούσα, Φοβερά Προστασία και Γοργοεπήκοο. Πρέπει να επισημάνουμε λοιπόν, ότι η Παναγία όταν μίλησε στο μοναχό δεν χρησιμοποίησε για τον εαυτό της κανένα από τα ονόματα που ήταν γραμμένα στην τοιχογραφία, δηλαδή Γοργοεπήκοος, Βρεφοκοατούσα, Φοβερά Προστασία, αλλά κράτησε για τον εαυτό της το όνομα Γοργοεπήκοος, δηλώνοντας με τον τρόπο αυτό ότι υπακούει γρήγορα στις δεήσεις των πιστών και κατ' επέκταση ότι η υπακοή παίζει το σημαντικότερο ρόλο στη σωτηρία των ανθρώπων.

Μετά το θαύμα στο μοναχό Νείλο, στον οποίο χάρισε πάλι το φως του, η Παναγία μας θέλησε να δείξει μια άλλη ιδιότητά της, ένα άλλο χάρισμα για τη σωτηρία και την πνευματική προκοπή των ανθρώπων κι έδωσε στον εαυτό της το όνομα Γοργοπήκοος, τονίζοντας το έργο της διακονίας. Όπως και ο Υιός της, έτσι κι εκείνη διακονεί με άπειρους τρόπους τη σωτηρία μας. Κι όπως με την υπακοή της τότε στα λόγια του Αρχαγγέλου Γαβριήλ συνέβαλε στη σωτηρία μας, έτσι και τώρα, ως υπακούουσα στα αιτήματά μας, επαναλαμβάνει με ταπεινότητα:

“ιδού η δούλη Κυρίου”. Έτσι βοηθάει και σώζει γρήγορα όσους με πίστη καταφεύγουν σε αυτή και την επικαλούνται και την τιμούν ως Γοργοεπήκοο. Έκτοτε πολλές εικόνες, εκκλησίες, αλλά και μονές τιμούν την Παναγία την Γοργοεπήκοο, όπως άλλωστε κι εμείς που αποφασίσαμε με ευλάβεια να αφιερώσουμε το εσωτερικό παρεκκλήσιο του Μοναστηριού μας στο άγιο όνομά της.

Γιατί πραγματικά αισθανόμαστε πόσο μεγάλη ανάγκη έχουμε από τις πρεσβείες, τις μεσιτείες και την μητρική προστασία Της στους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Η Μητέρα του Κυρίου μας μεριμνά γοργά για τη σωτηρία όλων μας και αναδίδει χάρη σε όλους όσους την επικαλούνται με πίστη, ελπίδα και αγάπη. Ας Την επικαλούμαστε πάντοτε, ας ψάλλουμε την Παράκλησή Της και ας Την πανηγυρίζουμε την ημέρα της εορτής Της, την 1η Οκτωβρίου.

Η γνωστότερη μετά την Παναγία την Πορταίτισσα θαυματουργή εικόνα του Αγίου Όρους είναι η Παναγία η Γοργοεπήκοος (Γοργοϋπήκοος) η οποία βρίσκεται στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου. Η αρχαία τοιχογραφία της Παναγίας της Γοργοεπήκοος είναι ζωγραφισμένη στον ανατολικό τοίχο της τράπεζας και προς τα δεξιά της εισόδου της.

Το 1664 ο τραπεζάρης Νείλος, που περνούσε τακτικά μπροστά από την εικόνα κρατώντας στο χέρι αναμμένη δαδιά για την υπηρεσία του στην τράπεζα, άκουσε μια φωνή να του λέει τα εξής:

«Να μην ξαναπεράσεις από εδώ με δαδιά καπνίζοντας την εικόνα μου».

Ο Νείλος δεν έδωσε ιδιαίτερη σημασία στη φωνή, η οποία όμως σύντομα ξανακούστηκε επιτιμώντας τον μοναχό και αφήνοντας τον τυφλό.

Από τότε οι αδελφοί της Μονής άρχισαν να περνούν με πολύ ευλάβεια μποστά από την εικόνα, της κρέμασαν ακοίμητο καντήλι και διέταξαν το νέο τραπεζάρι να τη θυμιάζει καθημερινά.

Ο τυφλός Νείλος περνούσε όλο τον καιρό του σε ένα στασίδι μπροστά στην εικόνα παρακαλώντας την Παναγία να τον συγχωρέσει και να τον θεραπεύσει, πράγμα το οποίο και έγινε, όταν για τρίτη πλέον φορά ακούστηκε φωνή από την εικόνα, που πληροφορούσε τον Νείλο ότι η δέηση του εισακούστηκε και ότι στη δική Της μετά Θεόν προστασία και σκέπη θα έπρεπε στο εξής να καταφεύγουν για κάθε τους ανάγκη οι μοναχοί.

Αυτή θα τους ακούει γρήγορα γιατί το όνομά της είναι «Γοργοεπήκοος». Πολύ σύντομα το θαύμα αυτό και η υπόσχεση της Θεοτόκου έγιναν γνωστά σε όλο το Άγιον Όρος και η εικόνα της αυτή έγινε παναφιορειτικό προσκύνημα.

Ο διάδρομος κλείστηκε και η εικόνα συμπεριλήφθηκε σε παρεκκλήσι που κτίστηκε προς τα δεξιά της. Τα θαύματά της είναι άπειρα και ειδικός «προσμονάριος» ιερομόναχος εξυπηρετεί τις ανάγκες των πολλών προσκυνητών.

Η γνωστότερη μετά την Παναγία Πορταΐτισσα και την Παναγία του “Άξιον Εστί” θαυματουργή εικόνα του Αγίου Όρους είναι η αρχαία τοιχογραφία της Παναγίας που βρίσκεται στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου, εξωτερικά στον ανατολικό τοίχο της τράπεζας. Πρόκειται για την Παναγία Γοργοϋπήκοο ή αλλιώς Γοργοεπήκοο.

Το 1646 ο τραπεζάρης μοναχός Νείλος, που περνούσε τακτικά μπροστά από την εικόνα κρατώντας στο χέρι αναμμένα δαδιά για την υπηρεσία του στην τράπεζα, άκουσε μια φωνή να του λέει τα εξής: “Να μην ξαναπεράσεις από εδώ με δαδιά καπνίζοντας την εικόνα μου”. Ο Νείλος δεν έδωσε ιδιαίτερη σημασία στη φωνή, η οποία όμως σύντομα ξανακούστηκε επιτιμώντας τον μοναχό και αφήνοντάς τον τυφλό. Οι αδελφοί άρχισαν να περνούν με πολύ ευλάβεια μπροστά από την εικόνα, της κρέμασαν ακοίμητο καντήλι και διέταξαν το νέο τραπεζάρη να τη θυμιάζει καθημερινά.

Ο τυφλός Νείλος περνούσε όλο τον καιρό του σε ένα στασίδι μπροστά στην εικόνα παρακαλώντας την Παναγία να τον συγχωρέσει και να τον θεραπεύσει, πράγμα το οποίο και έγινε, όταν, για τρίτη πλέον φορά, ακούστηκε φωνή από την εικόνα, που πληροφορούσε τον Νείλο ότι η δέησή του εισακούστηκε και ότι στη δική Της μετά Θεόν προστασία και σκέπη θα έπρεπε στο εξής να καταφεύγουν για κάθε τους ανάγκη οι μοναχοί. Αυτή θα τους ακούει γρήγορα γιατί το όνομά της είναι

“Γοργουπήκοος” (εορτή 1η Οκτωβρίου). Πολύ σύντομα το θαύμα αυτό και η υπόσχεση της Θεοτόκου έγιναν γνωστά σε όλο το Όρος και η εικόνα της αυτή έγινε παναγιορείτικο προσκύνημα.

Η χάρη της ενεργεί πάμπολλα θαύματα όχι μόνο στο Άγιο Όρος, αλλά και έξω από αυτό, σε πόλεις και χωριά, σε ολόκληρη την Ελλάδα, όπου υπάρχουν αντίγραφα της ιεράς εικόνας. Επίσης, στην Παναγία Γοργουπήκοο (και στον Άγιο Ελευθέριο) είναι αφιερωμένο το Παρεκκλήσι δίπλα στη Μητρόπολη Αθηνών.

Η Παναγία η Γοργουπήκοος είναι πολύ θαυματουργή, ιατρεύει διάφορες ασθένειες, χαρίζει παιδιά σε άτεκνα ζευγάρια, φανερώνει απολεσθέντα αντικείμενα, προστατεύει όσους κινδυνεύουν στη θάλασσα, λυτρώνει όσους αιχμαλωτίζονται, θεραπεύει από τον πονοκέφαλο και την κόπωση, ανορθεί τους παραλύτους, χαρίζει το φως στους τυφλούς, θεραπεύει από θανατηφόρες ασθένειες, διώκει τις ακρίδες από τα χωράφια και άλλα πολλά θαυμαστά που βρίσκονται γραμμένα στη Μονή Δοχειαρίου, ως θαυματουργές επεμβάσεις της Υπεραγίας Θεοτόκου. Η Μητέρα του Κυρίου μας μεριμνά γοργά για τη σωτηρία όλων μας και αναδίδει χάρη σε όλους όσους την επικαλούνται με πίστη, ελπίδα και αγάπη.

Απολυτίκιο ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΓΟΡΓΟΥΠΗΚΟΟΥ

Ύχος α΄. (Της ερήμου πολίτης).

Ως θεόβρυτον κρήνην των αύλων χαρίτων Σου, την θαυματουργόν Σου Εικόνα Θεοτόκε πλουτίσαντες, εκ ταύτης των θαυμάτων τας ροάς, αντλούμεν δαψιλώς ως εξ Εδέμ· συ γαρ Γοργοῦπήκοος βοηθός, πέλεις των εκβοώντων Σοι· Δόξα τοις σοις χαρίσμασιν Αγνή· δόξα τη παρθενία Σου· δόξα τη προς ημάς Σου ανεκφράστῳ προνοία Ἄχραντε.

Πηγές: agjoritikovima.gr